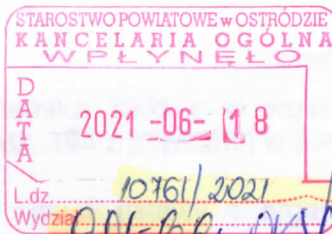

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131. 215 .2021

Olsztyn, dnia 16 czerwca 2021 r.

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 79 ust 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 920), stwierdzam nieważność uchwały Rady Powiatu w Ostródzie Nr XX/204/2021 z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zamiaru zmiany nazwy Powiatowej Biblioteki Publicznej w Ostródzie oraz nadania statutu Bibliotece Multimedialnej Powiatu Ostródzkiego „Przystań z Kulturą”, w części obejmującej :

- § 6 załącznika do uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania : „podstawowych”
- § 6 ust. 10 załącznika do uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania : „rekreacyjnych i turystycznych”
- § 7 załącznika do uchwały, w zakresie dotyczącym sformułowania : „zaspokajania potrzeb społecznych oraz”

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 2 czerwca 2021 r., Rada Powiatu w Ostródzie, powołując jako podstawę art. 12 pkt 8 lit. i ustawy o samorządzie powiatowym i art. 11 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1007 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2019 r., poz. 1479), postanowiła o zamiarze zmiany nazwy samorządowej instytucji kultury – Powiatowej Biblioteki Publicznej o Ostródzie oraz zmiany statutu tego podmiotu. Nowe brzmienie przedmiotowego statutu, Rada przyjęła w formie załącznika do uchwały.

W treści uchwalonego statutu, określając w § 6 załącznika do uchwały, podstawowe zadania biblioteki, przewidziano szereg aktywności, które wykraczają poza podstawowe zadania, wynikające z treści art. 4 ustawy o bibliotekach, a ponadto, w ust. 10 ww. paragrafu, wskazano, że zadaniem biblioteki będzie m.in. organizowanie wydarzeń rekreacyjnych i turystycznych. Dodatkowo, w § 7 załącznika do uchwały, postanowiono, że biblioteka może podejmować inne działania, w tym – działania dla zaspokojenia potrzeb społecznych.

W ocenie organu nadzoru, postanowienie § 6 uchwalonego statutu, w zakresie, w jakim wymienione w ust. 1 – ust. 17 zadania, określa jako „podstawowe” zadania biblioteki, w sposób istotny narusza art. 4 ust. 1 pkt 1) i pkt 2) ustawy o bibliotekach, zgodnie z którym, do podstawowych zadań bibliotek należy gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie.

Kolejne, zakwestionowane postanowienia, ustanowione zostały bez upoważnienia ustawowego, a nadto - w sposób istotny naruszają przepisy art. 1 ust. 1, art. 2 i art. 9 ust.

1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2020 r., poz. 194 z późn.zm.) w związku z art. 2 ustawy o bibliotekach.

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym, przy czym, jak wynika z treści art. 1 ww. ustawy, działalność kulturalna, polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. W art. 2 tej ustawy, wymienione zostały dopuszczalne formy organizacji, w jakich mogą być prowadzone instytucje kultury, do których należą muzea, domy kultury, teatry, opery, świetlice oraz biblioteki wraz z ich zadaniami.

Należy zauważyć, iż w świetle ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, o działalności instytucji kultury, decyduje wprawdzie wola organizatora, jednakże, w myśl orzecznictwa sądów administracyjnych, nie można podzielić poglądu, zgodnie z którym to jedynie wola organizatora decyduje o tym, jakie zadania będą przypisane tworzonej przez niego instytucji kultury, według jakich zasad taka instytucja będzie działała oraz według jakich reguł instytucja kultury będzie prowadziła swoją gospodarkę finansową. Organizator nie może w sposób dowolny samodzielnie modyfikować zakresu działalności instytucji kultury.

Statut instytucji kultury, w zakresie, w jakim dotyczy realizacji przez instytucję zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, także turystyki, w sposób istotny narusza prawo, gdyż zgodnie z przepisami ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz ustawy o bibliotekach, nie są to zadania, które mogą być realizowane przez gminną instytucję kultury lub bibliotekę.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację, należało wyeliminować z obrotu prawnego przepis § 6 ust. 10 statutu, w zakresie, w jakim przewiduje organizowanie przez bibliotekę wydarzeń rekreacyjnych i turystycznych, a także postanowienie § 7 statutu, przewidujące możliwość podejmowania przez bibliotekę innych działań (a zatem, jak należy rozumieć – wszelkich działań) dla zaspokojenia potrzeb społecznych. Takie określenie zadań, w odniesieniu do bibliotek jest nieuprawnione lub zbyt szerokie, gdyż nie stanowi zadania pozostającego w związku z zaspokajaniem potrzeb kulturalnych w rozumieniu ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Nadmienić należy, że organizowanie wydarzeń rekreacyjnych i turystycznych, odpowiada raczej kategoriom sportu i kultury fizycznej, definiowanym w art. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1133). W świetle obowiązujących przepisów, nie jest natomiast dopuszczalne, połączenie w ramach jednego podmiotu, działalności z zakresu kultury, realizowanych w ramach ośrodków kultury i bibliotek, z zadaniami z zakresu sportu.

Na podkreślenie zasługuje, istnienie istotnych różnic w sposobie finansowania ww. działalności, określonych przepisami ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 14 pkt 7 i art. 219 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869), zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie kultury fizycznej i sportu, w tym utrzymywanie terenów rekreacyjnych mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe w ramach dotacji określonej na ten cel w uchwale budżetowej. Zakłady takie są jednostkami organizacyjnymi, nieposiadającymi osobowości prawnej.

Z kolei, ustawa o sporcie w art. 27 stanowi, że tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć (może także wspierać kulturę fizyczną na podstawie przepisów odrębnych).

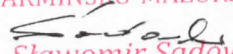
W związku z powyższym, finansowanie przez gminę zadań z zakresu sportu może się odbywać bezpośrednio z budżetu gminy, w tym za pośrednictwem gminnego zakładu budżetowego, może być też realizowane w formie dotacji udzielanej innym podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, którym zostaną powierzone zadania w trybie i na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Natomiast samorządowe instytucje kultury, jako mające osobowość prawną, są odrębnymi od gminy podmiotami prawa, dysponują majątkiem, środkami trwałymi, samodzielnie gospodarują w ramach posiadanych środków, a organizator nie odpowiada za ich zobowiązania. Finansowanie instytucji kultury, jako odrębnych podmiotów odbywa się zatem na innych zasadach niż zadania z zakresu sportu. Tym samym, realizowanie w ramach jednego podmiotu zadań z obu wyżej wspomnianego zakresu jest niedopuszczalne. Narusza to bowiem, w sposób wyżej opisany, przepisy ustawy o finansach publicznych

Stanowisko powyższe, znajduje oparcie w judykaturze, w tym m.in. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 marca 2012 r., sygn.: II OSK 957/12.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak we wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

Otrzymują :

- Przewodniczący Rady Powiatu w Ostródzie
- Starosta Ostródzki